

Projectplan Waterwet

Aanpassen watersysteem dorp Kockengen

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
DM# 1462332
d.d. januari 2021
Marije van Bergen / Arne Hak

Inhoud

Projectplan Waterwet.....	1
Aanpassen watersysteem dorp Kockengen	1
Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden.....	1
Voornemen.....	3
Leeswijzer	3
Samenvatting.....	4
Deel 1. Projectbeschrijving.....	5
1.1 Aanleiding en doel.....	5
1.2 Ligging en begrenzing projectgebied.....	6
1.3 Huidige situatie en knelpunten	6
1.4 Beschrijving benodigde maatregelen	7
1.5 Beschikbaarheid van gronden.....	10
1.6 Effecten van het plan en te treffen voorzieningen	11
1.7 Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd	13
1.8 Beheer en onderhoud.....	13
1.9 Communicatie	14
Deel 2. Verantwoording en regelgeving.....	15
2.1 Toetsing van het project aan de wettelijke kaders	15
2.2 Verantwoording op basis van beleid	15
2.3 Verantwoording van de keuzes in het project.....	16
2.4 Benodigde vergunningen en ontheffingen.....	16
Deel 3. Rechtsbescherming	17
3.1 Procedure projectplan	17
3.3 Nadeelcompensatie	18

Voornemen

Het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft besloten, gelet op artikel 5.4 van de Waterwet en in verband met artikel 4 van de Delegatieregeling HDSR, het projectplan voor de aanpassingen aan het watersysteem in Kockengen, vast te stellen. Dit project is onderdeel van het Raamwaterplan de Tol uit 2019.

Overeenkomstig Artikel 5.4 lid 2 van de Waterwet bevat het projectplan een beschrijving van het betrokken werk, de wijze waarop het wordt uitgevoerd en een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk. Het projectplan gaat vergezeld van een opsomming van de benodigde vergunningen en meldingen voor de voorgenomen activiteiten op grond van de geldende wettelijke kaders.

Leeswijzer

Het projectplan genaamd “Aanpassen watersysteem dorp Kockengen” bestaat uit 3 delen. In deel 1 wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel 2 geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Deel 3 geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures.

Samenvatting

In deel 1 van dit projectplan staat beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd in en rondom het dorp Kockengen. De belangrijkste opgave in het dorp Kockengen is het creëren van een robuust en klimaatbestendig watersysteem zodat wateroverlast in de toekomst zoveel mogelijk voorkomen kan worden. Hierbij werkt het waterschap nauw samen met de gemeente Stichtse Vecht. Voor een robuust en klimaatbestendige inrichting is een goede samenhang tussen watersysteem en de inrichting van de omgeving van groot belang.

Voorafgaand aan dit projectplan

In 2019 is het 'Raamwaterplan De Tol (2019)' vastgesteld. Het raamwaterplan beschrijft op hoofdlijnen verschillende plannen om het watersysteem voor het bemalingsgebied van gemaal de Tol te verbeteren. Het raamwaterplan bouwt voort op uitgevoerde en voorgenomen projecten uit het "Watergebiedsplan Kamerik Kockengen 2007", "Kockengen Waterproof" en "Maatregelen wateroverlast" die zijn uitgevoerd in het gebied naar aanleiding van de wateroverlast in juli 2014. Te denken valt bijvoorbeeld aan het ophogen van de wegen en het vergroten van de duikers in het dorp en het verbeteren van de afvoer naar en door gemaal De Tol. De belangrijkste opgave in het dorp Kockengen is het creëren van een robuust en klimaatbestendig watersysteem zodat wateroverlast in de toekomst zoveel mogelijk voorkomen kan worden. Tussen het waterschap en de gemeente zijn vanuit het programma Kockengen Waterproof afspraken gemaakt om het watersysteem en de omgeving te verbeteren. Veel van deze maatregelen (bijvoorbeeld Masterplan dorp van de gemeente) zijn al in uitvoering of zelfs al gereed. Voor een robuust en klimaatbestendige inrichting is een goede samenhang tussen watersysteem en de inrichting van de omgeving van groot belang. Dit projectplan is uitgewerkt als onderdeel van het "Raamwaterplan de Tol (2019)".

Maatregelen in dit projectplan

Het waterschap wil een aantal verschillende peilgebieden die het dorp nu kent, samenvoegen tot één peilgebied. Binnen dit peilgebied komt één vast peil van NAP -1,85 m. Op veel plaatsen in het dorp is dit nu al het peil. Waar dat niet is zal het peil enkele centimeters worden verhoogd. Nieuwbouwwijk het Vierde Kwadrant wordt ook onderdeel van dit peilgebied. De werkzaamheden om dit mogelijk te maken bestaan uit bijvoorbeeld het (ver)plaatsen van stuwen, gronddammen, duikers en het lokaal verbreden van een watergang. Door het peil in sommige delen van het dorp op NAP -1,85 m te brengen of te houden, in combinatie met de maatregelen die door de gemeente worden getroffen, wordt de bodemdaling ter plaatse zoveel mogelijk geremd. Zo zullen woningen, tuinen en infrastructuur aan de rand van het dorp baat hebben bij één vast peil, in plaats van een zomer- en winterpeil vanuit de aanliggende polder Portengen. Deze voornemens zijn qua peilbeheer reeds vastgelegd in het vastgestelde peilbesluit De Tol (2019). Naast het samenvoegen van peilgebieden wordt met dit projectplan ook het afvoerstelsel aangepakt. Te denken valt aan de inrichting en verbinding van de watergangen en afvoerpijpen (duikers) en afspraken over het onderhoud hiervan. Door deze maatregelen ontstaat er één robuust watersysteem, met als doel om overtollig water beter op te vangen, te sturen en indien nodig af te voeren (minder kans op wateroverlast bij hevige neerslag).

Voor de start van de werkzaamheden worden afspraken gemaakt met perceeleigenaren en bewoners. Eventuele overlast wordt zoveel mogelijk beperkt door de werkzaamheden zo goed mogelijk af te stemmen met de eigenaren en gebruikers.

In deel 2 van dit document worden de juridische achtergrond van de maatregelen, een verantwoording van de keuze voor deze inrichtingsvariant en de benodigde vergunningen beschreven. De procedures en inspraak- en beroepsmogelijkheden op het projectplan staan uitgewerkt in deel 3. In de tekst zijn afbeeldingen opgenomen van de huidige en nieuwe situatie, concept inrichtingsschets en dwarsprofielen.

Deel 1. Projectbeschrijving

1.1 Aanleiding en doel

Dit projectplan heeft als doel het robuust maken van het watersysteem voor het dorp Kockengen. Het projectplan is opgesteld naar aanleiding van voorgenomen waterstaatskundige maatregelen in het raamwaterplan De Tol, vastgesteld op 20 februari 2019.

Raamwaterplan De Tol (2019)

Het raamwaterplan bouwt voort op uitgevoerde en voorgenomen projecten uit het “Watergebiedsplan Kamerik Kockengen 2007”, “Kockengen Waterproof” en “Maatregelen wateroverlast” die zijn uitgevoerd in het gebied naar aanleiding van de wateroverlast in juli 2014. Te denken valt bijvoorbeeld aan het ophogen van de wegen en het vergroten van de duikers in het dorp en het verbeteren van de afvoer naar en door gemaal De Tol. In gesprekken met bewoners, agrariërs en bedrijven zijn aanvullende knelpunten en wensen voor het waterbeheer naar voren gekomen. Ook speelt het raamwaterplan in op de wens om de dagelijkse praktijk van het waterbeheer te optimaliseren. Het raamwaterplan beschrijft op hoofdlijnen verschillende plannen om het watersysteem voor het bemalingsgebied van gemaal de Tol te verbeteren.

Kockengen Waterproof

De Provincie Utrecht, gemeente Stichtse Vecht en het waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (hierna: HDSR) werken samen onder de paraplu van Kockengen Waterproof aan een duurzame inrichting van het gebied in en rond het dorp Kockengen. Het remmen van de bodemdaling en beperken van wateroverlast zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. De verschillende plannen dragen gezamenlijk bij aan het doel: toekomstbestendig en een robuust watersysteem voor het dorp Kockengen.

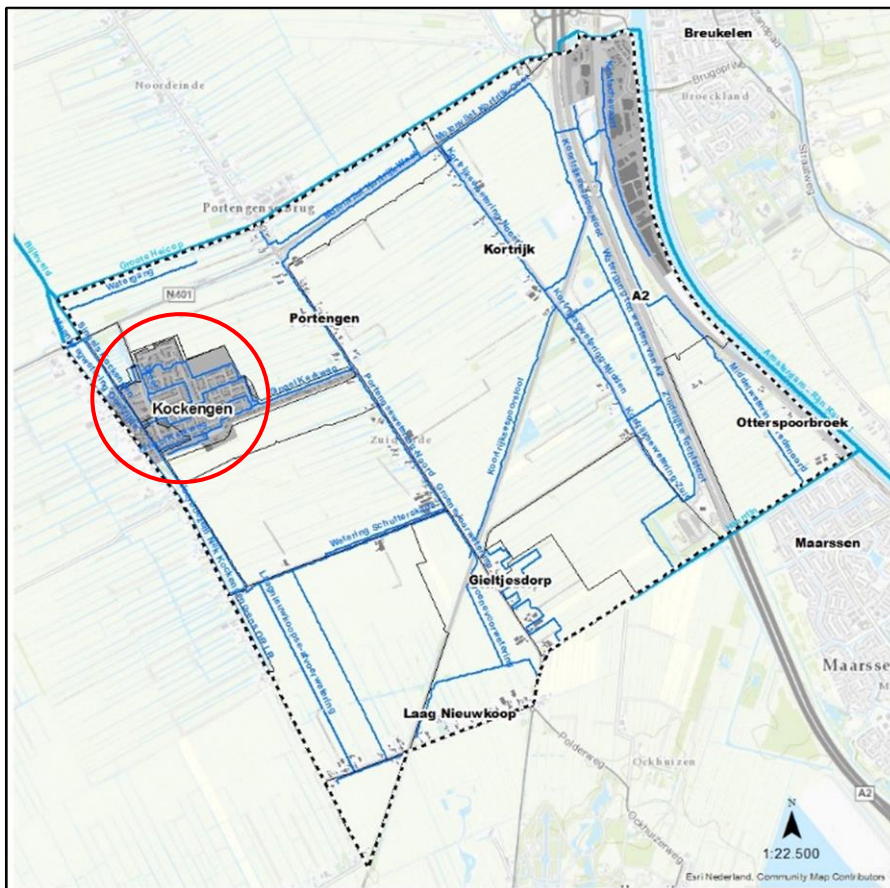
Robuust watersysteem met behulp van één groot peilgebied¹

Het waterschap wil verschillende peilgebieden die het dorp nu kent, samenvoegen tot één peilgebied. Binnen dit peilgebied komt één vast peil. Nieuwbouwwijk het Vierde Kwadrant wordt ook onderdeel van dit peilgebied. Door deze maatregelen ontstaat er één robuust watersysteem. Zo kan overtollig water beter worden opgevangen, gestuurd en afgevoerd. Door het peil in sommige delen van het dorp op NAP -1,85 m te brengen of te houden, in combinatie met de maatregelen die door de gemeente worden getroffen, wordt de bodemdaling ter plaatse zoveel mogelijk geremd.

¹ Cluster van gebieden waarin één en hetzelfde peil wordt nagestreefd, zoals vastgelegd in het peilbesluit voor dat gebied.

1.2 Ligging en begrenzing projectgebied

Het bemalingsgebied de Tol bestaat uit de deelgebieden Portengen, Kortrijk, Gieltesdorp, Laag Nieuwkoop, Otterspoorbroek en het dorp Kockengen. Dit projectplan gaat over de maatregelen voor het dorp Kockengen, zie figuur 1. Kockengen is gelegen ten noord-westen van Vleuten-de Meern en Breukelen. Het dorp is omringd door een veenweide landschap met een kenmerkend slotenstructuur. Sinds de tweede helft van de vorige eeuw is het dorp uitgebreid met reguliere woningbouw. Het dorp wordt aan de noordzijde begrensd door de provinciale weg N401. De gemeente Stichtse Vecht draagt zorg voor de begrenzing van het watersysteem rondom het Vierde kwadrant. De peilscheidingsconstructies rondom het Vierde kwadrant, zoals bijvoorbeeld dammen, worden dan ook aangebracht in opdracht van de gemeente Stichtse Vecht. Deze peilscheidingsconstructies worden aangelegd in bestaande tertiaire watergangen om het peil in het Vierde kwadrant naar NAP -1,85 m kunnen te brengen. Hierover zijn afspraken gemaakt met de aanliggende perceeleigenaren en het waterschap. Na realisatie van het werkzaamheden zorgt het waterschap voor het peilbeheer van NAP -1,85 m ter plaatse.

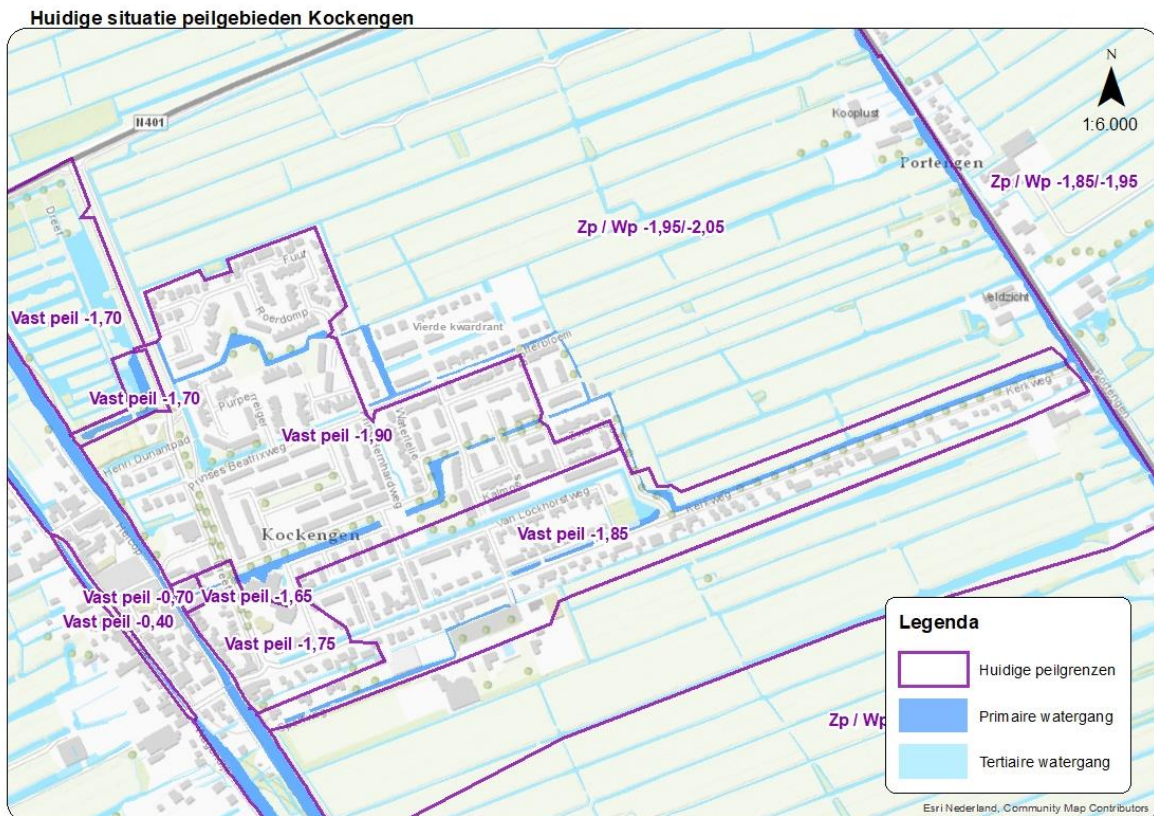
Figuur 1. Ligging dorpskern Kockengen

1.3 Huidige situatie en knelpunten

Diverse peilgebieden met verschillende peilen in het dorp

Het deelgebied Kockengen omvat de dorpskern en natuurgebieden langs de Bijleveld. De Bijleveld bestaat uit een aantal aparte peilgebieden met hoge (boezem)peilen. Via geautomatiseerde inlaten wordt water naar de dorpskern geleid waar het via een aantal kleine peilgebieden uiteindelijk afstroomt naar polder Portengen. Het noordelijke deel van het dorp heeft een waterpeil van -1,90 m ten opzichte van NAP en het zuidelijke deel heeft een waterpeil van NAP -1,85 m. Op enkele plekken

heeft het dorp een zomer- en winterpeil van de omliggende polder. In onderstaande afbeelding, is de huidige situatie van het peilgebied weergegeven.

Huidig situatie peilgebieden Kockengen

Optimalisatie inrichting en afvoerroute watersysteem

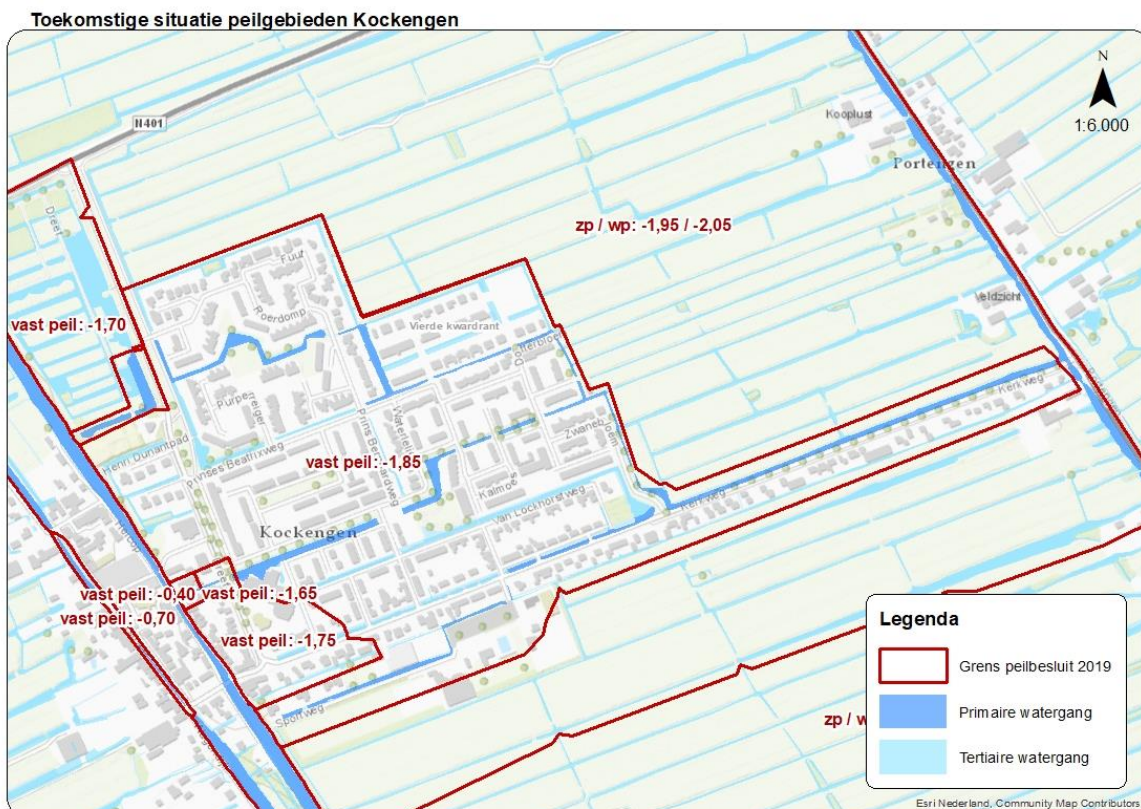
De gemeente Stichtse Vecht heeft een groot deel van het Masterplan Dorp tot uitvoering gebracht. Daarbij komt dat de bouw van het Vierde kwadrant is afgerond. In navolging van deze ontwikkelingen is het nodig dat het waterschap aanpassingen van het watersysteem doet. Hierdoor vormt het watersysteem in en rondom het dorp één geheel en kan het waterpeil worden beheerd op NAP -1,85 m. Woningen, tuinen en infrastructuur aan de rand van het dorp zullen baat hebben bij één vast peil, in plaats van een zomer- en winterpeil vanuit de aanliggende polder Portengen. Ook is de wens om het afvoerstelsel onder de loep te nemen. Te denken valt aan de inrichting en verbinding van de watergangen en afvoerpijpen (duikers) en afspraken over het onderhoud hiervan. Dit met als doel om overtollig water beter op te vangen, te sturen en indien nodig af te voeren (minder kans op wateroverlast bij hevige neerslag)

1.4 Beschrijving benodigde maatregelen

1.4.1. Gewenste situatie

Een belangrijk uitgangspunt voor het robuust inrichten van het watersysteem in Kockengen is het combineren van de doelen in de regio. Dat betekent een waterhuishoudkundige scheiding van landelijk en stedelijk gebied, waardoor landbouw mogelijk blijft (met een zomer- en winterpeil) en de stedelijke infrastructuur intact blijft (met een vast peil). De huidige aandachtspunten zoals beschreven in paragraaf 1.3 vinden bij deze inrichting hun oplossing.

De gemeente Stichtse Vecht is met het Masterplan Dorp begonnen aan het verhogen van de infrastructuur in het dorp. Lokaal zal er door de ophoging van de infrastructuur een grotere drooglegging (drooglegging is het verschil tussen het waterpeil en het maaiveldhoogte) ontstaan en meer ruimte in de sloten voor waterberging. Een van de maatregelen uit dit projectplan is het waterpeil ten behoeve van de kwetsbare fundering op NAP -1,85 m te houden en, waar dit nog niet het peil was, het lokaal tot NAP -1,85 m te verhogen, zoals beschreven staat in het peilbesluit de Tol uit 2019. Hierdoor ontstaat er één vast peil voor het overgrote deel van het dorp Kockengen en een goede samenhang met de maatregelen van de gemeente. Bij de ontwikkeling van het Vierde kwadrant is reeds rekening gehouden met dit peil, zodat deze onderdeel uitmaakt van hetzelfde peilgebied van het dorp. In onderstaande afbeelding, is deze situatie weergegeven op tekening.

Peilgebieden uit peilbesluit (situatie na werkzaamheden projectplan)

De randsloot om het dorp krijgt op deze manier hetzelfde vaste peil als het dorp. Verlaging van het polderpeil heeft hierdoor minder invloed op de grondwaterstand in het dorp. Hierdoor wordt de hoogte van de grondwaterstand in het dorp beter geborgd. Door de randsloot te betrekken bij het dorp, kan het waterpeil van de omliggende polder in de toekomst omlaag in navolging van de opgetreden bodemdaling. De polder zal daardoor meer water kunnen opvangen (vanuit het dorp én de polder) om zo wateroverlast te beperken en om een verbeterde drooglegging te creëren voor de veehouderij. De voorgenomen aanleg van een waterinfiltratiesysteem in de bodem in de polder naast het dorp vindt plaats om er voor te zorgen dat de grondwaterstand in droge perioden minder uitzakt. Zo wordt het watersysteem ter plaatse geoptimaliseerd om zo zoveel mogelijk invulling te geven aan het vraagstuk om wateroverlast en bodemdaling ter plaatse te verminderen en het waterpeil passend te maken aan het gebruik/ functies ter plaatse (robuust watersysteem).

1.4.2. Uitwerking van het technisch ontwerp

Hieronder staat beschreven welke werkzaamheden voor dit project uitgevoerd gaan worden. Zie hiervoor de ontwerp inrichtingsschets in de afbeelding opgenomen in deze paragraaf. De werkzaamheden worden duurzaam uitgevoerd. Dit houdt in dat zoveel mogelijk materialen worden hergebruikt en duurzame materialen worden toegepast.

Plaatsen en verwijderen stuwen²

Voor het aanpassen van de begrenzing van het peilgebied en het verbeteren van de water aan- en afvoer zullen nieuwe stuwen geplaatst worden. In het noorden van het dorp zal een nieuwe regelbare stuw geplaatst worden. Ten zuiden van de Kerkweg zal een dam vervangen worden door een noodoverlaat om de woningen ten tijde van zware regenval te ontlasten.

Verbreden watergang / plaatsen noodoverlaat ten tijde van hevige regenval

Langs de Zwanenbloem in Kockengen is de watergang voor een deel aan de smalle kant. De huidige watergang fungeert daar als een flessenhals voor de waterafvoer van het dorp. Het voornemen is om deze ter plaatse, met ongeveer 1 meter, te verbreden om zo de afvoercapaciteit te verruimen. Ook zal een extra (nood)overlaat worden gemaakt om het dorp ten tijde van hevige regenval aanvullend te kunnen ontlasten. Deze watert af richting de polder en het gemaal in situaties waarbij dit nodig is.

Plaatsen gronddammen

Om het peil rondom het dorp te begrenzen is een peilscheiding nodig rondom het peilgebied van watergangen met waterpeil van NAP -1,85 m. De aanleg van overrijdbare gronddammen rondom het dorp Kockengen, gemaakt van gebiedseigen grond, maakt een nieuwe begrenzing voor het peilgebied van het dorp mogelijk. Deze gronddammen worden in samenspraak met perceeleigenaren aangelegd. De zogenaamde scheisloten, sloten tussen eigenaren in, worden voorzien van een peilscheidingsdamwandje (zie indicatief voorbeeld op onderstaande foto).

Voor verbetering van de water aan- en afvoer worden de te krappe duikers vervangen. Het is noodzakelijk om te krappe duikers (dit zijn buizen die watergangen verbinden) in bestaande gronddammen te vergroten zodat deze geen belemmering vormen voor de aan- en afvoer van voldoende water. Duikers die constructief niet meer voldoen en/of volledig onder water liggen en/of kleiner zijn dan 800 mm worden vervangen.

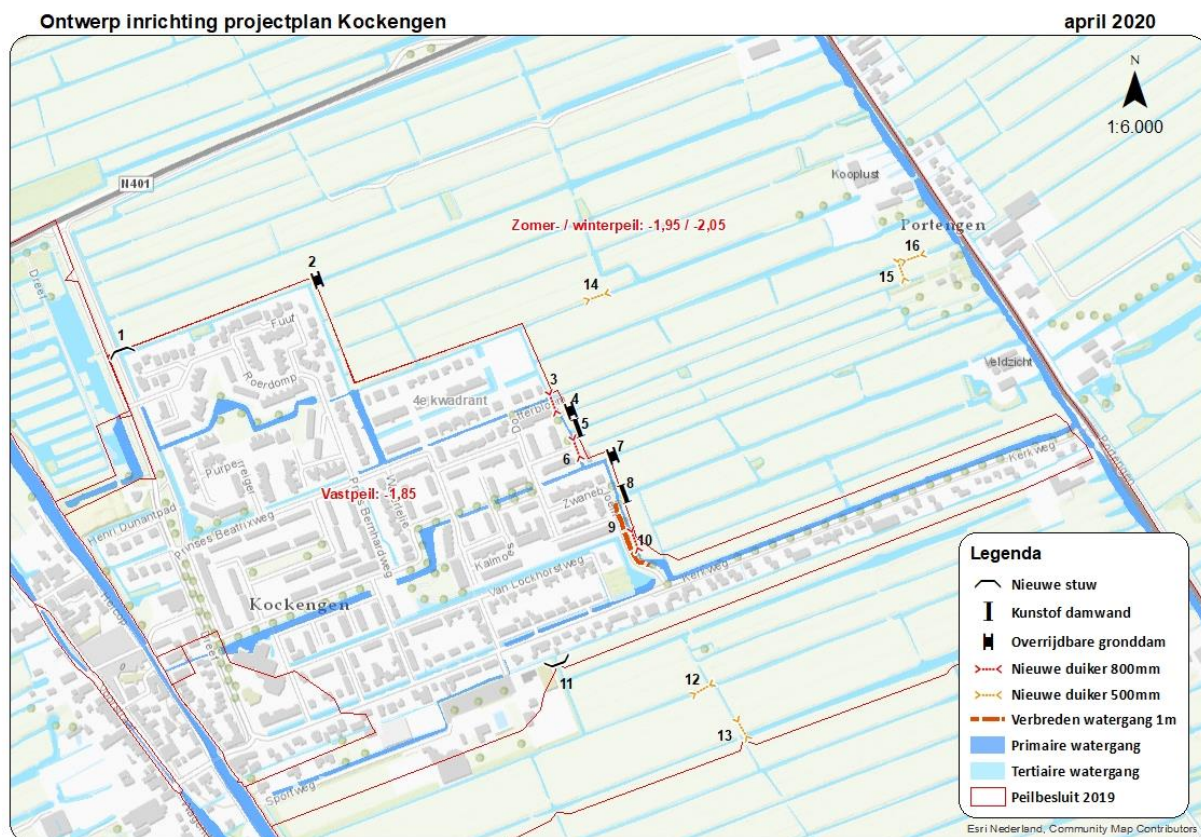
Om de verversing van water en de afwatering richting het gemaal te kunnen blijven waarborgen is het nodig dat in de omliggende polder enkele duikers van 500 mm in tertiaire sloten worden geplaatst. Waar mogelijk worden bij de werkzaamheden ook duikers hergebruikt.

² Een stuw is een vaste of beweegbare afdamming tussen 2 watergangen. Het betreft een constructie met een vaste drempel of een beweegbare klep, waarmee de waterstand geregeld wordt.

De maatregelen op een rijtje

De maatregelen van dit projectplan zijn te zien op onderstaande kaart (met nummering per maatregel). De uit te voeren werkzaamheden zijn:

- plaatsen van 1 stuw en 1 (nood) overlaat (zie maatregel 1 en 11);
- plaatsen van 3 overrijdbare gronddammen met hekwerken (zie maatregel 2, 4 en 7);
- plaatsen van 2 peilscheidingsdamwandjes (zie maatregel 5 en 8);
- plaatsen van 3 duikers in primaire watergang met een minimale diameter van 800 mm (zie maatregel 3, 6 en 10);
- plaatsen van 5 duikers in tertiaire watergang met een minimale diameter van 500 mm (zie maatregel 12, 13, 14, 15 en 16);
- verbreden van circa 100 meter watergang met 1 meter (zie maatregel 9).

Maatregelen projectplan aanpassen watersysteem dorp Kockengen

1.5 Beschikbaarheid van gronden

Tijdens het inrichten van het nieuwe watersysteem wordt overwegend gebruik gemaakt van aanwezige watergangen. De werkzaamheden vinden plaats op de gronden van meerdere perceeleigenaren en de gemeente Stichtse Vecht. De perceeleigenaren en/of gebruikers zijn of worden persoonlijk benaderd en afspraken mee gemaakt. HDSR hanteert het uitgangspunt om de werkzaamheden in goed overleg, op een minnelijke wijze uit te voeren. Er wordt getracht om schade (gewas- en structuurschade en schade aan verhardingen) zoveel mogelijk te voorkomen. Voor sommige werkzaamheden zijn rij- en werkstroken nodig.

1.6 Effecten van het plan en te treffen voorzieningen

Dit projectplan heeft als doel ervoor te zorgen dat het gebied in en rondom het dorp Kockengen toekomstbestendig en robuust wordt ingericht.

1.6.1. Positieve effecten

Na uitvoering van de werkzaamheden is het watersysteem in Kockengen geoptimaliseerd en kan het in het peilbesluit vastgestelde peil uit het peilbesluit de Tol ingevoerd worden. Zo is het dorp in zijn geheel geschikt voor een peil van NAP -1,85 m, wat bodemdaling zal beperken en infrastructuur zal beschermen. Woningen, tuinen en infrastructuur, ook aan de rand van het dorp, zullen baat hebben bij één vast peil in plaats van een zomer- en winterpeil vanuit de aanliggende polder Portengen. Door de afname van het aantal peilgebieden wordt het watersysteem meer robuust en minder getrapt, dit heeft een positief effect op onderhoud (minder trappen) en flora en fauna (minder obstakels).

Het huidige primaire afvoerstelsel wordt met elkaar verbonden, waardoor de afvoer uit het dorp wordt verbeterd en geborgd. Ook zal het vergroten van het peilverschil met de polder Portengen en het dorp Kockengen zorgen voor een betere afvoer richting het gemaal.

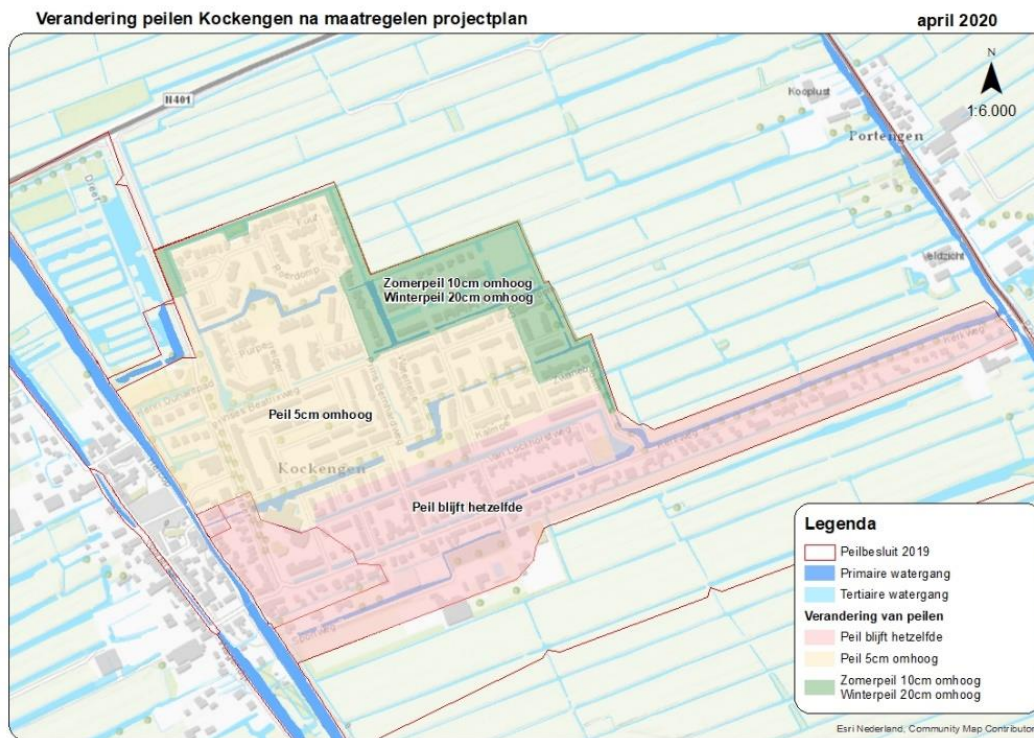
Hieronder de grootste voordelen van het robuust inrichten van het watersysteem in het dorp Kockengen:

- beperken toekomstige wateroverlast;
- de peilen beter aansluiten bij de kenmerken (bodemtype en functie) van het gebied;
- water afvoer van het dorp richting het gemaal verbeteren;
- de vastgestelde peilen uit het peilbesluit februari 2019 instellen.

1.6.2. Negatieve effecten

Door alle woningen en infrastructuur van het dorp Kockengen in één peilgebied te voegen zal er lokaal een kleinere drooglegging ontstaan (zie ook paragraaf 1.6.3). Dit is met name langs landbouwpercelen en tuinen waar nu nog een polderpeil gehandhaafd wordt. Hier zal het waterpeil van het dorp (NAP -1,85 m) ingesteld worden. Het huidige waterpeil in de polder is zo'n 10 cm lager in de zomer en 20 cm lager in de winter. De kaart met de hogere waterpeil behorende bij het dorp is te vinden in de afbeelding opgenomen verder op in deze paragraaf.

Lokaal zal de aanleg van een gronddam zorgen voor doodlopende slooteinden. Om er voor te zorgen dat er geen geïsoleerde sloten ontstaan, zullen er enkele duikers geplaatst worden om verversing van water en de afwatering richting het gemaal te waarborgen. Om de waterkwaliteit van het watersysteem te borgen ziet het waterschap erop toe dat sloten goed op diepte worden gehouden. Doodlopende sloten zullen zo ook een goede waterkwaliteit behouden.

Verandering peilen dorp Kockengen (reeds vastgesteld in peilbesluit 'De Tol (2019)')

Tijdelijke overlast

Tijdens de uitvoering zal er gegraven worden in bestaande watergangen, voor de aanleg van gronddammen, stuwen en duikers. Dit zal de aanwezige natuurwaarden tijdelijk verstoren. Zo brengen de werkzaamheden ook enige geluidsoverlast met zich mee.

1.6.3. Beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen

De perceeleigenaren zijn of worden geïnformeerd over de uit te voeren werkzaamheden en er zijn afspraken gemaakt over hoe deze plaats zullen vinden. Ook is waar nodig lokaal naar oplossingen gezocht en zijn er afspraken gemaakt voor de afname van de drooglegging hun landbouwgrond. Het te verwachten effect zal naar verwachting gering zijn, dit komt omdat mede door deze maatregel het mogelijk wordt gemaakt om het peil in de polder te laten zakken in navolging van het opgetreden maaiveldaling. Hierdoor neemt de drooglegging in het geheel van de polder toe.

De bewoners langs de watergang zullen ook worden geïnformeerd over de uit te voeren werkzaamheden. Dit zal plaatsvinden middels een brief die namens de gemeente en het waterschap (onder de paraplu van Kockengen Waterproof). Een nadeel voor de bewoners is dat het peil langs de tuinen omhoog gaat en dat er in natte perioden ter plaatse van de lage delen van de tuin mogelijk vernatting optreedt. Natte perioden zullen doorgaans kort zijn. Na de (extreme) neerslag zal het peil zich snel kunnen herstellen door de verbeterde afvoer richting de polder. Een voordeel van de peilverhoging is dat het maaiveld rondom het huis (m.a.w. tuin) in de toekomst minder (natuurlijke) maaiveldaling optreedt.

HDSR gaat zorgvuldig om met de natuurwaarde. Er wordt een natuurtoets uitgevoerd en aan de hand van de resultaten wordt er een Ecologisch Werkplan gemaakt. Hierin staat hoe de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd om de impact op de flora en fauna zo beperkt mogelijk te houden.

Een milieuonderzoek wordt uitgevoerd om de verontreiniging van het werkterrein te analyseren. In een analyserapportage staat hoe de werkzaamheden moet worden uitgevoerd door het waterschap. Er wordt gewerkt volgens de wettelijk geldende bepalingen. Om de overlast te beperken worden de werkzaamheden overdag en op werkdagen uitgevoerd. Een deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd op de agrarische percelen. Er wordt getracht om deze overlast te beperken door de werkzaamheden af te stemmen met de eigenaar en gebruikers. Het uitgangspunt is om het werkterrein in goede staat op te leveren.

1.7 Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd

Op basis van de bevindingen en dit projectplan maakt HDSR een bestek en zal het werk aanbesteden. De werkvolgorde zal door het waterschap worden bepaald om water aan- en afvoer te kunnen garanderen, daarbij zijn de werkzaamheden van de gemeente (uit het Masterplan Dorp) meegenomen in de planning. De uitvoeringsperiode en werkwijze wordt na gunning besproken met de grondbezitters. Naar verwachting duren de werkzaamheden circa 2 maanden.

1.8 Beheer en onderhoud

Door de maatregelen uit dit projectplan worden verplichtingen voor het beheer en onderhoud gewijzigd. Het waterschap wordt onderhoudsplichtig voor het onderhoud van de nieuwe primaire watergangen, de nieuw te plaatsen stuw, overlaat en het doorstroomprofiel van de duikers in de primaire watergangen. De stuw, overlaat en inlaten worden door het waterschap bediend. Hiervoor moeten de medewerkers eigendommen van derden betreden. Het instellen van deze kunstwerken levert zeer beperkt en kortstondig overlast op voor de eigenaar van het terrein. Dit wordt een paar keer per jaar gedaan bij het in te stellen peil en bij calamiteiten of onderhoud. Het onderhouden van de tertiaire watergangen dienen de aangrenzende eigenaren zelf te doen.

De eigenaren en gebruikers van dammen met duikers, ook als deze zijn gelegen in primaire watergangen, zijn onderhoudsplichtig van het constructief onderhoud. Eens in de vier jaar wordt geschouwd op de diepte en breedte van de watergang. De eigenaren en gebruikers zijn onderhoudsplichtig voor het op hoogte houden van de overrijdbare peilscheidende dammen. Het waterschap is onderhoudsplichtig voor de niet – overrijdbare peilscheidingen. Na realisatie van dit plan zullen de nieuwe kunstwerken worden ingemeten en opgenomen in het beheerregister van het waterschap.

Legger

De wijzigingen van het watersysteem in vorm en afmetingen als gevolg van dit project worden vastgelegd in de herziening van de Legger Oppervlaktewateren van het waterschap. De legger bestaat uit kaarten en teksten, deze is opgesteld in het kader van Waterwet en de Waterschapswet.

1.9 Communicatie

Voorafgaand aan het maken van dit projectplan is er een nieuw peilbesluit en raamwaterplan (2019) voor het bemalingsgebied de Tol vastgesteld. Voor de uitwerking van het projectplan is het waterschap intensiever gaan samenwerken met de gemeente en is er een adviesgroep samengesteld, genaamd adviesgroep de Tol. De adviesgroep bestaat uit verschillende belangengroepen uit de omgeving van de Kockengen. Naast een adviesgroep is op verschillende manieren contact geweest tussen belanghebbenden via huisbezoeken, (nieuws)brieven, telefonisch contact en per email. Gedurende het inzagetermijn kan er door belanghebbenden een zienswijze op dit plan worden ingediend bij het waterschap.

De belanghebbenden zijn:

- eigenaren van woningen in het peilgebied;
- eigenaren van (vooral agrarische) bedrijven in en rondom het peilgebied;
- Stichting behoud Veenweidegebied Kockengen;
- Collectief Rijn Vecht en Venen;
- Dorpscomité Kockengen;
- Natuurgroep Kockengen;
- gemeente Stichtse Vecht.

Communicatie tijdens uitvoering

Voordat de werkzaamheden door de aannemer worden uitgevoerd worden direct aanwonenden en belanghebbenden geïnformeerd door middel van een informatiebrief. Informatie over de werkzaamheden zijn ook te vinden op de website van het waterschap. Tijdens de werkzaamheden zullen de aannemer en het waterschap in contact staan met de eigenaren van het terrein waar de maatregelen worden uitgevoerd.

Deel 2. Verantwoording en regelgeving

2.1 Toetsing van het project aan de wettelijke kaders

Op grond van artikel 5, lid 2 van het Regelement Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft het waterschap als taak de waterstaatskundige verzorging van zijn beheergebied. De toepassing hiervan is op grond van artikel 2.1 Waterwet gericht op:

- a. het voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en;
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

2.1.1. Toetsing

- a. overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;

Realiseren van een robuust watersysteem voor het dorp Kockengen, waardoor de afwatering verbetert alsmede het gehele watersysteem.

- b. chemische en ecologische waterkwaliteit;

Een goede doorspoeling en optimale diepte van de hoofdwatgangen zal te goede komen voor de waterkwaliteit.

- c. maatschappelijke functies;

Een peilstijging van 5 centimeter in het noordelijk deel van het dorp Kockengen zal bijdragen aan het remmen van de bodemdaling. Een robuust watersysteem zal voor minder onderhoud aan kunstwerken zorgen, dit geeft ook minder overlast voor bewoners.

2.1.2. Verdere regelgeving

De wijzigingen in de vorm en afmetingen van de watgangen en kunstwerken als gevolg van dit project worden vastgelegd in de Legger Oppervlaktewateren. De legger bestaat uit kaarten en teksten; in de Legger Oppervlaktewateren vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van oppervlaktewateren. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de onderhoudsverplichtingen met betrekking tot de instandhouding van de waterstaatswerken.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

2.2.1. Toets beleid waterschap

Op grond van artikel 4.6 Waterwet en artikel 3.1 Waterverordening Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009 dient voor watersystemen in het beheergebied een waterbeheerplan te worden opgesteld. In het Waterbeheerplan "Waterkoers 2016-2021" is het onderhoud aan peil regelende objecten vastgelegd.

2.2.2. Toets overig beleid

De werkzaamheden vinden plaats op het grondgebied van de gemeente Stichtse Vecht, binnen het bestemmingsplan van Landelijk Gebied West. Er wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor het werk.

Er wordt tevens een natuurtoets en milieuonderzoek uitgevoerd. In de bijbehorende rapportages worden adviezen gegeven om het werk zo optimaal mogelijk uit te voeren.

2.3 Verantwoording van de keuzes in het project

Het project wordt uitgevoerd om het watersysteem rondom het dorp te verbeteren overeenkomstig en in aansluiting op eerder gemaakte plannen (zoals bijv. Masterplan dorp, plan 4^e kwadrant, peilbesluit De Tol en raamwaterplan De Tol). Met als doel te zorgen voor een robuust en klimaatbestendige inrichting, waarbij een goede samenhang tussen watersysteem en de inrichting van de omgeving van groot belang is. Op hoofdlijnen is een alternatieve inrichting dan ook niet mogelijk en wenselijk. Bij de nadere uitwerking van het plan zijn (vertegenwoordigers van en) belanghebbenden genoemd in paragraaf 1.9 betrokken.

2.4 Benodigde vergunningen en ontheffingen

De volgende vergunningen en meldingen zijn van belang:

- Aanvraag Omgevingsvergunning

Deze vergunningen en meldingen doorlopen een aparte procedure. Het waterschap doet de melding of vraagt de vergunning aan bij de desbetreffende bevoegde instantie, in dit geval gemeente Stichtse Vecht.

- Op één locatie is een gronddam verontreinigd met asbest, hiervoor wordt een BUS melding bij de provincie gedaan.
- Ter plaatse van de verbreding van de watergang is het naar verwachting nodig om knotwilgen weg te halen. Het waterschap kijkt met de gemeente samen of nog een alternatieve oplossing mogelijk is. Waar nodig wordt een aanvraag voor een kapvergunning voor de knotwilgen gedaan. In overleg zullen nieuwe knotwilgen worden terug geplaatst na de werkzaamheden van het waterschap en gemeente.

Deel 3. Rechtsbescherming

3.1 Procedure projectplan

3.1.1. Zienswijze in de ontwerpfase

Het ontwerp-projectplan heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen, van 8 juni t/m 19 juli 2020. Belanghebbenden hebben hun zienswijze over het ontwerp projectplan kenbaar kunnen maken tijdens deze periode. Ook zijn er inventarisatie gesprekken gevoerd met een verschillende bewoners, is er bezoek afgelegd met vertegenwoordiger belangengroep van het dorp om een en ander toe te lichten en vragen te beantwoorden. Ook zijn er verschillende contactmomenten geweest met bewoners om vragen te beantwoorden of sommige aspecten nader toe te lichten. In verband met de Corona is er geen informatieavond georganiseerd, hier was ook geen aanleiding toe – de vragen zijn naar tevredenheid beantwoord.

3.1.2. Vaststelling definitieve projectplan

De zienswijzen of inspraakreacties zijn in behandeling genomen. In de inspraak periode is één zienswijze ingediend. Deze zienswijze heeft geen aanleiding gegeven om het projectplan aan te passen. De zienswijze is met de beantwoording opgenomen in bij dit plan bijbehorende inspraaknota. Het projectplan is samen met de inspraaknota door het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden vastgesteld.

3.1.3. Beroep na vaststelling

Na vaststelling van het definitieve projectplan heeft een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend op het projectplan, dan wel met gegronde redenen kan aangeven dat hij hiertoe niet in de gelegenheid is geweest, de mogelijkheid beroep in te stellen bij de Rechtbank conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Belanghebbende dient daartoe binnen zes weken na de bekendmaking van het vastgestelde definitieve projectplan een beroepschrift in te dienen bij de Rechtbank.

Een beroepschrift dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het projectplan waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van het beroep. Een beroepschrift wordt gericht aan Rechtbank Midden-Nederland, afdeling bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA, Utrecht onder overlegging van dit projectplan.

Het beroep kan ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Voor het indienen van beroep is griffierecht verschuldigd van € 181,- voor een natuurlijk persoon en € 360,- voor een rechtspersoon (d.d. 2021).

Op dit projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd.

3.2 Voorlopige voorziening

Aangezien het instellen van beroep geen schorsende werking heeft (dat wil zeggen dat het projectplan direct in werking treedt), kan een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) worden ingesteld indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen dat vereist. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, op het bovengenoemde adres. Een voorwaarde hiervoor is dat ook beroep wordt ingesteld. Voor het

verzoek tot voorlopige voorziening is opnieuw griffierecht verschuldigd van € 178,- voor een natuurlijke persoon en € 354,- voor een rechtspersoon.

3.3 Nadeelcompensatie

Voor schade die een gevolg is van besluiten of rechtmatig feitelijk handelen, kunnen belanghebbenden een verzoek tot schadevergoeding bij het waterschap doen op grond van het bepaalde artikel 7.14 van de Waterwet. Een belanghebbende komt voor een vergoeding in aanmerking, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins verzekerd is.

Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding. Op de hierboven bedoelde verzoeken om schadevergoeding is naast artikel 7.14 van de Waterwet ook de Nadeelcompensatieregeling van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden van toepassing.